

Uddannelsesprogram

*Hoveduddannelsesforløb i intern medicin:
endokrinologi.*

*Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg,
Hospitalsenhed Midt*

Endokrinologisk afdeling, Aalborg Universitetshospital

Målbeskrivelsen 2014

Godkendt den 13.01.2023 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for endokrinologi, opnås i det daglige arbejde på de pågældende afdelinger. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([Link til aktuelle målbeskrivelse, SST](#)).

Uddannelsesprogrammet kan ses som en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

AMU: Almenmedicinsk uddannelseskoordinator

DYNAMU: Den yngre almenmedicinske uddannelseskoordinator

FIM: Fælles Intern Medicinske

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	2
Forkortelser	2
INDHOLDSFORTEGNELSE	3
UDDANNELSESFORLØBETS OPBYGNING	5
1. FØRSTE ANSÆTTELSE	6
1.1 Præsentation af afdelingen	6
1.1.1 Introduktion til afdelingen	6
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	6
1.1.3 Uddannelsesvejledning	7
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	7
1.2 Uddannelsesplanlægning	7
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	7
Ambulatoriefunktionen	7
Stuegangsfunktionen	8
Vagtfunktion	8
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	9
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	13
1.4.1 Konferencer	13
1.4.2 Undervisning	13
1.4.3 Kursusdeltagelse	15
1.5 Forskning og udvikling	16
1.6 Anbefalet litteratur	16
2. ANDEN ANSÆTTELSE	18
2.1 Præsentation af afdelingen / praksis	18
2.1.1 Introduktion til afdelingen	18
2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	18
2.1.3 Uddannelsesvejledning	18
2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	19
2.2 Uddannelsesplanlægning	19
2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	19
Ambulatoriefunktionen	19

Stuegangsfunktionen	19
Udefunktion (hjemmebesøg; funktion på andre afdelinger / hospitaler)	19
Vagtfunktion	20
2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	20
2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	25
2.4.1 Undervisning	26
2.4.2 Kursusdeltagelse	26
2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / retur dage	26
2.6 Forskning og udvikling	26
2.7 Anbefalet litteratur	26
3. TREDJE ANSÆTTELSE	28
3.1 Præsentation af afdelingen	28
3.1.1 Introduktion til afdelingen	28
3.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	28
3.1.3 Uddannelsesvejledning	28
3.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	28
3.2 Uddannelsesplanlægning	28
3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	28
Ambulatoriefunktion	28
Multidisciplinær konference	28
3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	29
3.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	32
3.4.1 Undervisning	32
3.4.2 Kursusdeltagelse	32
3.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / retur dage	32
3.6 Forskning og udvikling	32
3.7 Anbefalet litteratur	32
4. EVALUERING AF DEN LÆGELIGE VIDEREUDDANNELSE	33
5. NYTTIGE KONTAKTER	33

Uddannelsesforløbets opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg, Hospitalsenhed Midt.	Endokrinologisk afdeling, Aalborg Universitetshospital	Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg, Hospitalsenhed Midt.
12 mdr.	36 mdr.	12 mdr.

1. Første ansættelse

Første ansættelse á 12 måneders varighed ved Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg.

1.1 Præsentation af afdelingen

Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg har pr. 01.11.2022 i alt 50 sengepladser fordelt på 2 sengeafsnit. Der er speciallæger repræsenteret indenfor endokrinologi, nefrologi, gastroenterologi/hepatologi og infektionsmedicin (Medicinsk Afsnit 1 beliggende på 12. etage), samt geriatri og lungemedicin (Medicinsk Afsnit 2 beliggende på 13. etage). Begge medicinske sengeafsnit har tilknyttet Medicinsk Dagklinik, der varetager udredning og opfølgning efter indlæggelse på patienter, der ikke har behov for at være fysisk indlagte. Herudover har afdelingen en stor ambulant funktion med ambulatorier indenfor hvert grenspeciale, samt et dialyseafsnit med døgnbemanding og døgnvækket nefrologisk speciallægevagt (telefonisk).

Medicinsk afdeling deltager i modtagelsen af akutte medicinske patienter i de fælles akutte modtagelser (A1 og A2). Her indgår vagtholdet fra Medicinsk afdeling i et tæt samarbejde med akutafdelingens læger i alle døgnets 24 timer. Der er altid en speciallæge tilstede i akutafdelingen, som er tilgængelig til supervision og faglig sparring. Foruden modtagelse i akutafdelingen er der modtagefunktion på både Medicinsk Afsnit 1 og 2 for patienter med "åben indlæggelse" på baggrund af kroniske sygdomme. Endeligt modtages de akut sværest syge patienter i Skadestuen i forbindelse med Akut Medicinsk Team (AMT)-kald. Her er deltagelse af akutafdelingens bagvagt (teamleder) og medicinsk mellemvagt, læge og sygeplejerske fra intensiv afsnittet, skadestuesygeplejersker, laboranter og servicemedarbejdere. Medicinsk BV tilkaldes i det omfang patienten overgår til intensiv afdelingen med medicinsk afdeling, som stamafsnit.

Øvrige informationer om afdelingens behandlingstilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af afdelingens hjemmeside: [Link til hjemmeside for Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg](#)

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som du følger de første 5 dage. Introduktionsprogrammet fremsendes på mail inden ansættelsesstart:

1.-2. dag

Der afholdes fælles introduktion for alle nyansatte på Hospitalsenhed Midt fra den første hverdag i hver måned. Administrationen indkalder særskilt til den centrale introduktion, der afholdes i Viborg. Læger, der har deltaget indenfor de sidste 2 år, kan efter aftale fritages for den centrale introduktion og møder i stedet i Medicinsk Konferencerum kl. 08.00 (Bygning K, 2. etage).

3.-5. dag

Alle møder til medicinsk konference kl. 08.00. Herefter vil den nyansatte reservelæge blive løbende introduceret i den kommende uge i henhold til det udleverede introduktionsprogram, som er tilpasset stillingskategorien.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Det er de 2 uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) på afdelingen, som har det daglige ansvar for at den lægelige videreuddannelse i afdelingen fungerer med reference til afdelingsledelsen. Dette sker i tæt samarbejde med skemalægger og afdelingens uddannelseskoordinerede yngre læger (UKYL), samt med den uddannelseskoordinerende overlæge (UKO) på Hospitalsenhed (HE) Midt, der sørger for at koordinere, evaluere og kvalitetssikre den lægelige videreuddannelse på hele HE Midt.

I følgende link er den overordnede organisering af den lægelige videreuddannelse beskrevet: <https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Der er afsat tider til vejledersamtaler, hvor den individuelle uddannelsesplan udarbejdes i samråd med hovedvejleder, således det sikres at de beskrevne kompetencer kan opnås under ansættelsen. Hovedvejledere tildeles af afdelingens UAO inden ansættelsens start og det er den UAO, der sikrer afholdelse af vejledersamtaler. Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler sker på www.uddannelseslæge.dk. Via dette system foregår godkendelsesproceduren for de individuelle uddannelsesplaner elektronisk. Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering. Afdelingens UAO'ér, UKO og UKYL kan altid kontaktes ved behov for vejledning.

Den generelle beskrivelse af samtalsystemet finder du via dette link:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

Det sikres af den uddannelsesansvarlige sekretær at tidsplanen for overholdelse af løbende vejledersamtaler overholdes.

1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Hvert sengeafsnit er bemandet med et team af relevante speciallæger og læger under uddannelses på forskellige kompetenceniveauer. Hoveduddannelseslægen vil i 1. ansættelse være tilknyttet et rotationssystem, hvor de i perioder af ca. 4 måneders varighed er tilknyttet henholdsvis Medicinsk Sengeafsnit 1, Medicinsk Sengeafsnit 2 og Hjertemedicinsk Sengeafsnit.

I hoveduddannelsens 1. ansættelse vil uddannelseslægen som udgangspunkt indgå i mellemvagtslaget. Der kan dog foretages individuelle vurderinger afhængigt af kompetencer.

I både 1. og 3. ansættelse af hoveduddannelsen vil HU-lægen være tilknyttet Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme. Særligt i 1. ansættelse vil der afhængigt af uddannelsesplan og kompetencevurderinger være tilknytning til afdelingens øvrige klinikker.

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner som HU-læge på medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg.

Ambulatoriefunktionen

Praktisk vejledning og supervision i ambulatorium og dagafsnit foregår **som mesterlære** sideløbende med kompetencevurdering. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet. Der er etableret parallelambulatorier, hvor uddannelseslægen sammen med mere erfarne læge har parallelle spor, hvor der er indlagt tid til supervision og kompetencevurdering (ved speciallæge). Når kompetencevurdering er gennemført, får uddannelseslægen selvstændig funktion med mulighed for at søge hjælp ved mere erfarne læge. Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kollega, efter ½ år.

I Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme i Viborg varetages udredning, kontrol og behandling af patienter med en lang række endokrinologiske lidelser. I løbet af 1. ansættelse vil der særligt være fokus på type 2 diabetes, thyreoideasygdomme og osteoporose. Derudover vil man varetage forundersøgelser af mere komplekse endokrinologiske patienter, hvor man i samråd med den i klinikken tilgængelige speciallæge udarbejder en plan for den videre udredning og behandling. Desuden lægges der op til at man i løbet af første år introduceres til ultralydsscanning af glandula thyreoidea efter mesterlære-princippet med sparring af endokrinologisk speciallæge. I første ansættelse tilstræbes det at HU-lægen har en fast ambulatoriedag hver anden uge i Klinik og Diabetes og Hormonsygdomme alternerende med en ambulatoriedag de øvrige uger i det team HU-lægen befinder sig.

Stuegangsfunktionen

Før tavlemødet fordeles patienterne mellem de stuegangsgående læger efter kompetence og efter hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på jvf. den individuelle uddannelsesplan. Inden tavlemødet har den enkelte læge tid til at danne sig et hurtigt overblik over dages stuegangspatienter og derefter er der afsat tid til gennemgang af patienterne på stuegangen ved tavlemøde – her deltager altid speciallæge, plejepersonale og terapeuter tilknyttet teamet. HU-lægen arbejder side om side med speciallæger og andre yngre læger. Efter tavlemødet aftales plan for supervision og kompetencevurdering med speciallægen på afsnittet. Kompetencevurderingen foretages af speciallæge i samarbejde med sygeplejerske som deltager i stuegangen.

Patienterne i Medicinsk Dagklinik fordeles mellem de stuegangsgående læger på Medicinsk Sengeafsnit 1 og 2 efter kompetencer og kendskab til patientens forløb.

Vagtfunktion

Vagtfunktionen varetages af 3 vagthold; forvagt (KBU-læger), mellemvagt og bagvagt (se afsnit 1.1.4). Mellem- og bagvagtens arbejdstider er 08.00 til 15.30 i hverdage og 08.30 til 15.30 i weekend og helligdage. I akutafdelingen er der døgndækket speciallæge akutvagt, der er tilgængelig for supervision og som i henhold til triagering modtager de mest akutte patienter, evt. i samarbejde med yngre læger i læringsmæssigt øjemed. Derudover er der i hverdagene en stuegangsgående speciallæge fra kl. 08.00 til kl. 20.00 på akutafdelingen fra medicinsk afdeling, der er tilgængelig for spørgsmål og supervision og som sørger for at der er "ryddet op" til vagten.

Mellemvagt

Har som hovedopgaver:

- Akutte indlæggelser på akutafdelingen A1 og A2 og på hjerteafsnittet (primært om natten) under supervision af speciallæge på akutafdelingen og medicinsk bagvagt
- Supervision af forvagt
- Televisitation af EKG fra præhospitalenheden
- Hjertestop - teamleder
- AMT-kald - mellemvagten assisterer teamlederen med opslag i journal og bestilling af undersøgelser etc.
- Medicinske tilsyn i aften- og nattetid på neurologisk afdeling

Bagvagt

Har som hovedopgaver:

- Stuegang og tilsyn på intensivafsnit
- Medicinske tilsyn på de kirurgiske afdelinger både dag og nat
- Medicinske tilsyn på neurologisk afdeling i dagtid
- AMT-kald – teamleder

- Aftenstuegang på Medicinske Sengeafsnit
- Akutte indlæggelse på akutafdeling A2 ved tid og behov

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier (SST.DK).

I dette program findes anvisning på i hvilke delansættelser og hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm. Læringsrammer og kompetencevurderingsmetoder vælges for den enkelte ansættelse. Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse på det konkrete ansættelsessted er ligeledes beskrevet:

Til kompetencevurdering på Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Viborg anvendes direkte observation vha. kompetencekort, struktureret interview, mini-CEX og 360 graders feedback. Kompetencevurdering sker løbende gennem uddannelsesforløbet, således kompetencerne senest er fuldført, på de i uddannelsesplanen fastsatte tidspunkter. De kliniske kompetencer opnås under det daglige arbejde, både i forbindelse med vagt-, stuegangs- eller ambulatoriefunktionerne, og alle mere erfarne kollegaer fungerer her som daglige kliniske vejledere.

Kompetence-evalueringen foregår i stor udstrækning ved case-baserede diskussioner, audit af epikriser og ved struktureret interview med hjælp fra hjælpeskemaerne og mini-CEX, og foregår oftest i forbindelse med vejledersamtalerne med hovedvejlederen.

Selve kompetence-godkendelsen foregår i stor udstrækning ved struktureret interview med hjælp fra hjælpeskemaerne, og for de intern medicinske kompetencer foregår det lavpraktisk ved den strukturerede gruppeevaluering.

Struktureret gruppeevaluering:

Her mødes alle HU-læger i uddannelse til intern medicin eller almen praksis, samt introduktionslæger på Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Viborg 4 gange årligt, med en evalueringsgruppe bestående af 2 speciallæger (fra relevante grenspecialer) samt den OUA som ordstyrer.

Herved sikres en ensartet vurdering af den uddannelsessøgende, der vurderes af flere speciallæger på én gang.

360 graders evaluering:

Evalueringen af en del af kompetencerne (FIM 2-9 & E10-11) suppleres af en 360 graders evaluering, som understøtter de specifikke kompetencekort. 360 graders evalueringsrapporten gennemgås sammen med den uddannelsessøgende og afdelingens 360 graders feedback-facilitator, hvor der er behov udarbejdes en skriftlig handleplan for opfølgning. Denne vil i så fald indgå i de efterfølgende samtaler med hovedvejlederen.

Nedenfor fremgår **tabel 1** som viser en oversigt over alle 9 FIM kompetencer og 11 endokrinologiske kompetencer, som skal opnås i løbet af hoveduddannelsen. Af tabel 1 ses det, at der arbejdes med alle kompetencer i løbet af alle tre ansættelser samt hvornår kompetencerne forventes godkendes.

Herefter er skitseret, i **tabel 2**, det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i 1. delansættelse af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Tabel 1

Oversigt over alle FIM-kompetencer og endokrinologiske kompetencer, som skal trænes og opnås i løbet af hoveduddannelsesforløbet.

Definition af kompetenceniveau er adapteret fra Dreyfuss (Dreyfuss SE & Dreyfuss HL. Mind over Machine. New York, Free Press, Macmillian, 1986, pp. 16-51)

- Novice: har hørt, set eller læst om. For proceduren gælder det, at man som minimum skal have set proceduren udført.
- Begynder: genkender tilstande, husker retningslinjer. Kan håndtere simple situationer, behov for supervision ved mere komplekse situationer.
- Kompetent: arbejder oftest selvstændigt, klarer avanceret problemløsning. Deltager i professionelle netværk, kan lede teams. Enkelte mangler. Lejlighedsvis supervision.
- Kyndig: håndtere komplekse tilstande. Velovervejet. Underviser andre. Lejlighedsvis supervision/konferencebeslutninger.

	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
FIM-1	X				
FIM-2				X	
FIM-3					X
FIM-4					X
FIM-5					X
FIM-6	X				
FIM-7	X				
FIM-8	X				
FIM-9			X		
	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
E1				X	
E2					X
E3				X	
E4					X
E5			X		
E6				X	
E7				X	
E8				X	
E9				X	

E10								X		
E11										X
Novice										
Begynder										
Kompetent										
Kyndig										

Intern medicinske kompetencer - 1. delansættelse		Opnået erfaringsniveau									
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
FIM-1	Varetage diagnostik, behandling, profylakse af de almindelige medicinske sygdomsmanifestationer, herunder at kunne afgøre om patienten skal henvises til andet speciale. Case-baserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug for hoveduddannelse.	A,S,V	A,S,V X	S,V	S,V	S,V	S,V	S,V	S,V	A,S,V	A,S,V
FIM-6	Gennemføre stuegang Direkte observation af stuegang, kompetencekort FIM6	S	S X	S	S	S	S	S	S	S	S
FIM-7	Varetage ambulatoriefunktion 360 graders feedback Casebaseret diskussion.	A	A X	A	A	A	A	A	A	A	A
FIM-8	Sikre den gode udskrivelse Audit af egne udskrivelsesnotater/epikriser Hjælpekema: auditskema,FIM8	V, S	V, S X	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S	V, S

Novice
Begynder
Kompetent
Kyndig

Funktion for kompetenceopnåelse

A = Ambulatorium

S = Stuegang

V = Vagt

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

1.4.1 Konferencer

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference (kl. 08.00-08.15 i Medicinsk konferencerum, Bygning K, 2. etage)	Rapport fra vagtholdet Dagens Case Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage, undtagen onsdage med Staffmeeting	Alle læger	Patientforløb Overlevering af patientansvar Organisation Rapportering af patientforløb
Morgenkonference weekend (kl. 08.30-09.00 på A1)	Rapport fra vagtholdet Dagens Case Fordeling af arbejdsopgaver	Lørdag, Søndag og helligdage	Tilgående og afgangende vagthold, samt stuegangsgående speciallæger og yngre læge.	Patientforløb Overlevering af patientansvar Organisation Specielle problemstillinger
Middagskonference Medicinsk Sengeafsnit 1 og 2 (kl. 12.30)	Kapacitetskonference Gennemgang af vanskelige patientcases	Alle hverdage	Speciallæger tilknyttet det respektive afsnit og dagens stuegangsgående uddannelseslæger.	Patientforløb Overlevering af patientansvar Organisation Specielle problemstillinger
Vagtoverlevering (kl. 15.00 på hverdage og kl. 15.30 i weekender og helligdage på A2)	Rapport fra vagtholdet Fordeling af arbejdsopgaver	Alle dage	Tilgående og afgangende vagthold, samt stuegangsgående speciallæger (hverdage) og yngre læge (weekend).	Patientforløb Overlevering af patientansvar Organisation Specielle problemstillinger

1.4.2 Undervisning

Uddannelseslæger vil få tildelt undervisningsopgaver fx fremlæggelse af små eller store projekter, udvalgte faglige emner, patientcases, utilsigtede hændelser o.l. (se skema over undervisningsdage nedenfor).

Som uddannelseslæge deltager du i undervisning af studenter på afdelingen, ligesom vi forventer at uddannelseslægen tager del i oplæring af yngre kolleger og andre sundhedsprofessionelle i afdelingen. Alle læger, der har været på kursus / deltaget i konferencer skal fremlægge hovedpointer fra kurset/konferencen ved morgenkonference senest 1 uge efter deltagelsen.

Forskningstræningsopgaven samt opgaven udarbejdet i forbindelse med SOL-kurset fremlægges på afdelingen ved morgenkonference eller ved morgenundervisningen.

Staffmeeting, 1 gang pr måned fraset juli og december – her kan uddannelseslæger efter aftale bidrage med indlæg.

	Indhold	Hypighed	Deltagere	Læring
Morgenundervisning (kl. 08.15-08.30)	Undervisning ved uddannelseslæger (ca. 2-3 gange pr. ansættelse)	Mandag og torsdag	Alle uddannelseslæger Speciallæger	Fordybning i fagligt emne eller fremlæggelse af eget forskning
Tirsdagsmøder (kl. 08.15-08.45)	Interne møder; bruges evt. til vejledersamtaler.	Tirsdag	Speciallæger og yngre læger deler sig og holder møde hver for sig.	Fokus på udfordringer i afdelingen og mulighed for at diskutere muligheder for forbedringer.
Journal Club	Gennemgang af videnskabelig artikel	Første tirsdag i måneden	Yngre læger	Lære at gennemgå artikel og tolke videnskabelige data.
Yngre lægemøder		Første onsdag i måneden	Yngre læger	
Staffmeeting (kl. 08.00-08.45 og efterfølgende morgenkonference)	Undervisning fra de forskellige afdelinger på Regionshospitalet Viborg. Invitation sendes på mail.	Tredje onsdag i måneden	Alle sygehusets ansatte	Klinisk update.
Onsdagsundervisning (kl. 08.15-08.45)	Undervisning ved afdelingens speciallæger eller udefrakommende undervisere.	Øvrige onsdag	Alle læger	Klinisk update.
Fredagsmøder (kl. 08.15-08.45)	Møde i specialerne eller kompleksitetsundervisning	Fredag	Alle læger tilknyttet de respektive grenspecialer	Artikler Nyt i specialet?

1.4.3 Kursusdeltagelse

Der skal søges om fri til kurser, kongresser, etc. Der kan sædvanligvis forventes at få fri med løn (7,4 timer/dag) til faglige relevante kurser. Det tilstræbes maksimum 10 kursus/kongresdage per år under behørig hensyntagen til arbejdsplanen. Kursusansøgninger skal godkendes af den ledende overlæge. Obligatoriske kurser, skal hurtigst muligt (og gerne inden start i afdelingen) meddeles skemaplanlæggeren og den ledende overlæge med henblik på at planlægge disse kurser. Oversigt over obligatoriske kurser ses nedenfor. Udover de nedenstående kurser skal også de tre SOL-kurser være gennemført inden endt hoveduddannelse.

Endokrinologisk specialespecifikke kurser	Placering	Varighed	Tilmelding
Diabetes og ernæringsrelaterede sygdomme	1-5 år	4 dage	Tilmelder selv via DES' s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Thyreoidesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES' s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Knogle- og Calcium-metabolisk relaterede sygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES' s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Binyre-og gonadesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES' s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Hypofysesygdomme	1-5 år	2 dage	Tilmelder selv via DES' s hjemmeside: http://endocrinology.dk/
Endokrinologisk laboratorieteknik	1-5 år	4 dage	Tilmelder selv via DES' s hjemmeside: http://endocrinology.dk/

Fælles intern medicinske kurser	Placering	Varighed	Tilmelding
Akut Medicin	1-5 år	1 dag	Kurserne organiseres af Dansk Selskab for Intern Medicin. Når man har fået tildelt sin hoveduddannelsesstilling, vil man kort tid efter modtage skriftligt materiale fra den Centrale Kursusledelse i Dansk Selskab for Intern Medicin. Man kan søge information på dsim.dk
De 8-selskabers kursusdag	1-5 år	4 dage	
Rationel Farmakoterapi	1-5 år	2 dage	
Neurologi for interne medicinere	1-5 år	1 dag	
Psykiatri for interne medicinere	1-5 år	1 dag	
Rationel Beslutningsteori	1-5 år	1 dag	
Onkologi for interne medicinere	1-5 år	1 dag	
Den terminale patient	1-5 år	1 dag	
Den ældre patient	1-5 år	2 dage	

Kurstitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 1 (SOL 1) *	Første del	2 dage (eksternat)	Egen tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 2 (SOL 2) *	Sidste del (rækkefølgen)	3 dage (internat)	Egen tilmelding

	på SOL 2 og 3 er vilkårlig)		
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 3 (SOL 3) *	Sidste del (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat) 1 dag (eksternat)	Egen tilmelding

SOL 1 (tilmelding) → <https://rm.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=15396>

SOL 2 (tilmelding) → <http://www.sst.dk>

SOL 3 (tilmelding) → <https://rm.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=43782>

Forskningstræningsmodul

Formålet med forskningstræningsmodulet er at sikre, at uddannelseslægen opnår kompetencer indenfor forskning. Modulet skal normalt **være påbegyndt indenfor 2 år af HU-stillingen og gennemført minimum 6 måneder før afslutning af uddannelsesforløbet**. Dette uddannelseselement er obligatorisk for læger. Der kan ansøges om dispensation ved Videreuddannelsessekretariatet, hvis man har gennemgået ph.d.-uddannelse eller skrevet disputats. Forskningstræningsmodulet har et samlet omfang af 148 timer svarende til **20 normale arbejdsdage** fordelt på 10 kursusdage og 10 dages selvstændigt arbejde med et mindre projekt samt vejledning og evaluering.

I videreuddannelsesregionerne udbydes et basiskursus i videnskabelig metode. Den uddannelsessøgende skal selv sikre sig tilmelding til forskningsmodulets tilhørende to kurser. Oplysningerne fås hos Videreuddannelsessekretariatet i de respektive uddannelsesregioner.

1.5 Forskning og udvikling

Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Viborg bidrager til en række medicinalfirma-initierede forskningsprojekter. Der er på afdelingen ansat en forskningsansvarlig overlæge, som kan være behjælpelig med kontakter ved ønske om initiering af forskningsprojekter. I Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme har vi løbende samarbejde med ph.d. studerende fra andre afdelinger, hvor vi er behjælpelige med rekrutteringen til projekter af forskellig art. Det forventes at HU-lægen er opdateret om disse projekter og indgår aktivt i arbejdet med rekrutteringen. I forbindelse med vores status som Steno-partner har vi ligeledes en del projekter udgående fra SDCA, som vi er en del af. Desuden afholder vi cirka 4 gange om året STENO-teammøder, hvor vi udvikler egne projekter til en bedring af behandlings- og kontrolforløb for diabetespatienterne.

1.6 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier.

Som ansat i Hospitalsenhed Midt har du adgang til en lang række medicinske tidsskrifter, opslagsværker (f.eks. *UpToDate*), samt diverse E-bøger via Clinical Key. Der er ved Hospitalsenheden ansat bibliotekarer, som kan være behjælpelige med at fremskaffe litteratur samt hjælpe med adgange til diverse kilder. Nedenfor er angivet en oversigt over litteratur, som uddannelseslægen forventes at orientere sig i:

E-dok.rm.dk

dokumentsamling, der indeholder en lang række lokale og regionale dokumenter, herunder kliniske retningslinjer/instrukser. Husk at logge ind med dit Regions ID, så du kun søger i dokumenterne gældende for Diagnostisk Center.

UpToDate

Amerikansk internetbaseret opslagsværk, der jævnligt revideres. God søgefunktion, der kan anvendes til at besvare specifikke kliniske problemstillinger.

Pubmed

Amerikansk søgemaskine, der primært dækker videnskabelige artikler indekseret i MEDLINE databasen.

2. Anden ansættelse

Endokrinologisk afdeling, Aalborg Universitetshospital. Varighed 36 mdr.

Afdelingen hjemmeside: <https://aalborguh.rn.dk/afsnit-og-ambulatorier/endokrinologisk-afdeling>

2.1 Præsentation af afdelingen / praksis

Afdelingen for Hormon og Stofskiftesygdomme er en højt specialiseret universitetsafdeling med speciale i Intern medicin: endokrinologi. Afdelingen modtager dels uselekterede patienter med et bredt udsnit af intern medicinske sygdomme fra lokalområdet, dels patienter med endokrinologiske sygdomme fra Region Nordjylland (optageområde ca. 600.000) - i alt ca. 1800 patienter årligt.

Afdelingen har landsdelsfunktion og dækker hele det endokrinologiske område – herunder svære tilfælde af diabetes mellitus, hypofysesygdomme, thyreoideasygdomme, parathyroideasygdomme, kalcium- og knoglemetaboliske sygdomme, binyresygdomme, forstyrrelser i lipidstofskiftet, metaboliske sygdomme inkl. enzymdefekter og svær adipositas. Afdelingen har ca. 16.000 ambulante besøg årligt, som i overvejende grad er lægelige kontakter. Diabetes behandlingen er overgået til Steno Diabetes Center Nordjylland (SDCN), der er en selvstændig enhed med egen ledelse, men som er forankret i afdelingen, hvorfor der uddannelsesmæssigt ikke vil opleves forskelle.

Klinik medicin og Akut, Aalborg inkluderer følgende medicinske afdelinger, Infektionsmedicinsk Afd., Nyremedicinsk Afd., Gastroenterologisk Afd., Endokrinologisk Afd., og Reumatologisk Afd. Lungemedicinsk afd, Geriatrisk afd. og hæmatologisk afd. hører under andre klinikker. Modtagelsen af akutte patienter sker i en fælles Akut Modtage-Afdeling (AMA).

For mere information henvises til afdelingens hjemmeside:

Endokrinologisk afdeling: <https://aalborguh.rn.dk/afsnit-og-ambulatorier/endokrinologisk-afdeling>

SDCN: <https://stenodiabetescenter.rn.dk/>

2.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som du følger de første dage. Introduktionsprogrammet tilsendes i god tid inden ansættelsesstart. Der er i introduktionsprogrammet beskrevet at første intro-samtale aftales med hovedvejleder indenfor første ansættelses-måned.

2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I følgende link er den overordnede organisering af den lægelige videreuddannelse beskrevet:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

Afdelingen har 2 UAO'er og 2 UKYL'er, der deles om det uddannelsesmæssige arbejde.

2.1.3 Uddannelsesvejledning

Afdelingens UAO udpeger en hovedvejleder for hver ansat yngre læge i speciallægeuddannelsen. Uddannelseslægen tildeles en af afdelingens speciallæger som hovedvejleder. Hovedvejleder er ansvarlig for gennemførelse af den første vejledersamtale. Herefter er det den uddannelsessøgendes ansvar at samtalerne gennemføres. Ved disse samtaler lægges den individuelle uddannelsesplan og der gives karrierevejledning

Den generelle beskrivelse af samtalsystemet finder du via dette link:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

Dokumentation af afholdte samtaler sker på elektroniske samtale-skemaer. Det er den uddannelsessøgendes ansvar at udfylde samtale-skabelonerne, som skal underskrives af hovedvejleder og sendes til UAO.

2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

De arbejdsfunktioner du får på afdelingen er Stuegang; ambulatorie både med Endokrinologiske forundersøgelser, kontrol af kroniske Endokrinologiske sygdomme, samt dagafsnitsfunktion og vagtfunktion. Du vil i de første 6 mdr. være tilknyttet forvagtslaget med modtagelse af akutte medicinske patienter via akut modtagelsen. Efter 6 mdr. vil man, efter individuel vurdering, rykke op i bagvagtslaget, hvor man varetager endokrinologisk bagvagtsfunktion (dog med endokrinologisk speciallæge som telefonisk rådgiver). Som hoveduddannelseslæge varetages ligeledes tilstedeværelses-bagvagter i akutmodtagelsen.

2.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er mindst et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

Alle hoveduddannelseslæger har faste ambulatorie-funktioner, ca. 2-3 gange ugentlig. Enten i form af forundersøgelsesambulatorium, hvortil ny-henviste patienter med endokrinologiske sygdomme ses, frem til de enten afsluttes til egen læge eller tilknyttes et fast ambulatorium; dagafsnit hvor der primært ses kortere optimeringsforløb af personer med type 2 diabetes.

Praktisk vejledning og supervision i ambulatorium og dagafsnit foregår **som mesterlære** sideløbende med kompetencevurdering. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet. Når kompetencevurdering er gennemført får uddannelseslægen selvstændig funktion med mulighed for at søge hjælp ved mere erfarne læge. Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kollega, efter ½ år.

Stuegangsfunktionen

Arbejdsopgaverne på stuegang vil bestå i udredning og behandling af patienternes sygdomsforløb, herunder vurdering af symptomer/sygdomsgrad, udarbejdelse af behandlingsplan i samarbejde med patienten, herunder stillingtagen til det fortsatte behandlingsniveau, information af pårørende og videre forløb efter patientens accept, planlægning af udskrivelser og evt. opfølgning hos egen læge. Dette vil involvere udarbejdelse af henvisninger og epikriser.

Der er afsat tid til gennemgang af patienterne på stuegangen ved tavlemøde – hvor alle stuegangsgående læger deltager. Ved tavlemødet fordeles patienterne mellem de stuegangsgående læger efter kompetence og efter hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på jvf den individuelle uddannelsesplan. Kompetencevurderingen foretages af speciallæge i samarbejde med sygeplejerske som deltager i stuegangen.

Udefunktion (hjemmebesøg; funktion på andre afdelinger / hospitaler)

Afdelingen varetager udefunktion i Farsø, med diabetes ambulatorie hver torsdag samt nogle tirsdage. Funktionen foregår som parallel ambulatorie, hvor hoveduddannelseslægen varetager et ambulatoriespor sideløbende med en speciallæge – således der er god mulighed for supervision og vejledning.

Vagtfunktion

Vagtfunktionerne er beskrevet i følgende LINK: <https://pri.m.dk/Sider/32095.aspx>

Som forvagt står du for modtagelse og vurdering af en bred patientgruppe indenfor akutte intern medicinske tilstande med henblik på indlæggelse eller hjemsendelse efter vurdering i modtagelsen. I dagtid varetages elektive indlæggelser i sengeafdelingen, ofte på speciale relaterede patientgrupper. Der vil ligeledes være mange patienter der fejler noget indenfor et ikke medicinsk speciale (neurologi, kardiologi, psykiatri eller kirurgi), hvor henvisning og konferering med relevante specialer er en del af arbejdsfunktionen. Under vagtarbejdet vil man også skulle tage sig af akutte problemstillinger på sengeafdelingerne.

Der er gode muligheder for kontakt og supervision både via tilstedeværelses-bagvagten i modtagelsen, den Intern Medicinske bagvagt i tilstedeværelse eller telefonisk via speciale bagvagten.

Som bagvagt består arbejdsfunktionen af gennemgange af nyindlagte med fastlæggelse af behandlingsplan. Ligeledes varetages vejledning og supervision af forvagten, og rådgivende funktion af endokrinologiske problemstillinger både udefra (praktiserende læger og regionshospitalet) samt fra øvrige afdelinger på hospitalet. Når bagvagten varetages af hoveduddannelseslæge, vil der være tilknyttet en telefonisk speciale-bagvagt, som der kan konfereres med.

Administrativ funktion

Hoveduddannelseslæger kan få funktion med beskrivelse af DEXA-scanninger og angivelse af behandlingsplan, for alle de henvisninger fra kommer fra almen praksis. Du bliver oplært i funktionen, og bliver fortrolig med de kompetencer der ligger indenfor osteoporose.

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Til kompetencevurdering anvendes i afdelingen, direkte observation vha. kompetencekort, struktureret interview, struktureret gruppe evaluering og 360 graders evaluering.

Kompetencevurdering sker løbende gennem uddannelsesforløbet, således at kompetencerne senest er opnået på de i uddannelsesplanen fastsatte tidspunkter.

De kliniske kompetencer opnås under det daglige arbejde, både i forbindelse med vagt-, stuegangs- og ambulatoriefunktionerne, og alle mere erfarne kollegaer fungerer her som daglige kliniske vejledere.

Kompetence-evalueringen foregår i stor udstrækning ved case-baserede diskussioner, audit af epikriser og ved struktureret interview med hjælp fra hjælpeskemaerne, og foregår oftest i forbindelse med vejledersamtalerne med hovedvejlederen.

Selve kompetence-godkendelsen foregår i stor udstrækning ved struktureret interview med hjælp fra hjælpeskemaerne. For de endokrinologiske kompetencer foregår dette desuden også ved struktureret gruppeevaluering.

Struktureret gruppe-evaluering:

Her mødes alle HU-læger ca. 2 x årligt (forår og efterår, således 6 gange under et HU-uddannelsesforløb) med en evalueringsgruppe, bestående af grenspecialiceret professor/Overlæge indenfor de emner der er på programmet, samt 1 til 2 UAO'er som ordstyrere. Her gennemgås cases, inden for de endokrinologiske emner der er på programmet, som uddannelseslægerne selv medbringer og fremlægger. Herved sikres en ensartet vurdering af den uddannelsessøgende, og vurderingen foretages af flere speciallæger på en gang. Det er en forudsætning for, men ikke tilstrækkeligt til godkendelse af kompetencerne, at HU-lægen har deltaget i disse gruppe-evalueringer.

360-graders evaluering:

Evalueringen af en del af kompetencerne (FIM 2-9 & E10-11) suppleres af en 360-graders evaluering, som understøtter de specifikke kompetencekort. 360-graders evalueringsrapporten gennemgås i slutningen af uddannelsesopholdet, sammen med den uddannelsessøgende og afdelingens feedback-facilitator, og der udarbejdes en skriftlig handleplan for opfølgning.

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Definition af kompetenceniveau er adapteret fra Dreyfuss (Dreyfuss SE & Dreyfuss HL. Mind over Machine. New York, Free Press, Macmillian, 1986, pp. 16-51)

- Novice: har hørt, set eller læst om. For proceduren gælder det, at man som minimum skal have set proceduren udført.
- Begynder: genkender tilstande, husker retningslinjer. Kan håndtere simple situationer, behov for supervision ved mere komplekse situationer.
- Kompetent: arbejder oftest selvstændigt, klarer avanceret problemløsning. Deltager i professionelle netværk, kan lede teams. Enkelte mangler. Lejlighedsvis supervision.
- Kyndig: håndtere komplekse tilstande. Velovervejet. Underviser andre. Lejlighedsvis supervision/konferencebeslutninger.

Tabellen / figuren nedenfor giver et overblik.

Endokrinologiske kliniske kompetencer		Opnået erfaringsniveau										
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år		
E1: T1DM	Gennemføre visitation, behandling og kontrol af patienten med T1DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af senkomplikationer, herunder samarbejde internt og eksternt om det kroniske forløb. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E1 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V
E3: Ernæringsrelaterede sygdomme	Redegøre for livsstilsfaktorens betydning, komplikationer, medicinske og kirurgiske behandlingsmuligheder samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E3 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V
E5: Calciummetaboliske sygdomme	Redegøre for udredning, behandling, tværfagligt samarbejde og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E5 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V

E6: Thyreoideasygdomme	Redegøre for diagnostik, behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E6 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
E7: Hypofysesygdomme	Gennemføre visitation samt redegøre for diagnostik, medicinsk og kirurgisk behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel Struktureret interview, i henhold til skema E7 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V
E8: Binyresygdomme	Gennemføre visitation samt redegøre for diagnostik, medicinsk og kirurgisk behandling, komplikationer og kontrol samt information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel Struktureret interview, i henhold til skema E8 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X	A,S,V	A,S,V
E9: Gonadesygdomme	Redegøre for initial diagnostik, herunder differentialdiagnoser, samt opstille plan for behandling, kontrol og information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel. Struktureret interview, i henhold til skema E9 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer	A	A	A	A	A	A	A	A X	A	A

E10: Leder, administrator, akademiker	Deltager aktivt i opgaver relateret til organisering og ressourceforbrug, retlige og etiske problemstillinger samt egen faglig udvikling, vejledning af læger under speciallægeuddannelse, afdelingens forskning og udvikling Leder-administrator, akademiker, samarbejder, kommunikator	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
									X			
	360 graders feedback, i henhold til skema E 10a (vejlederskema) og E10b (skema til bedømmere) http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer											

Intern medicinske kompetencer		Opnået erfaringsniveau										
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år		
FIM-2	Varetage god kommunikation 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V
FIM-9	Udviser vilje og evne til kontinuerligt at opsøge ny viden, vurdere og udvikle egen ekspertise samt bidrage til udvikling af andre og faget generelt. Bedømmelse af opgave og præsentation. Kompetencekort FIM9 Kompetencekort til brug ved stuegang FIM6,	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V

Novice
Begynder
Kompetent
Kyndig

Funktion for kompetenceopnåelse
A = Ambulatorium
S = Stuegang
V = Vagt

2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference	Rapport fra vagtholdet Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb
Forstuegang i forbindelse med stuegang eller dagafsnit	Gennemgang af patientforløb, og fokusering på aktuelle problemstillinger.	Alle hverdage	Læger med stuegangsfunktion.	Patientforløb Organisering Samarbejde
Middagskonference	Gennemgang af vagtrelevante og uddannelsesrelevante patientforløb	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb Overlevering af patientansvar Organisation
Torsdagsundervisning	Intern undervisning i afdelingen	Alle torsdage	Alle læger	Medicinsk ekspert
Fredags case	Intern undervisning i afdelingen	Alle fredage	Alle lærer	Medicinsk ekspert
Fælles intern medicin undervisning	Undervisning på skift fra de medicinske afdelinger	Hver 2. tirsdag i semester månederne	Alle læger	Medicinsk ekspert
Staff meeting		Hver 2. tirsdag i semester månederne	Alle læger	Medicinsk ekspert
Lægemøde	Informationer fra afd. ledelsen. Vurdering af uddannelse i afdelingen	2. torsdag i måneden	Alle læger	Organisering Samarbejde Professionel

Yngre læge møde		2 gange månedligt	Yngre læger	Organisering Samarbejde Professionel
Journal club		Hver 2. måned		Akademiker
Insulin-pumpe kursus	Uge-Kursus for Diabetikere der skal have insulin-pumpe	1 uge i løbet af HU-forløbet	Alle HU-læger	Medicinsk ekspert

2.4.1 Undervisning

Hver torsdag er der intern undervisning i afdelingen i forlængelse af morgenkonference og hver fredag er der case-undervisning. Vores UKYL tildeler undervisningsopgaver efter rul, således at man ca. skal undervise en gang i kvartalet. Uddannelseslæger kan f.eks. fremlægge små eller store projekter, udvalgte faglige emner, patientcases, utilsigtede hændelser o.l.

Som uddannelseslæge deltager du i undervisning af studenter på afdelingen, ligesom vi forventer at uddannelseslægen tager del i oplæring af yngre kolleger og andre sundhedsprofessionelle i afdelingen. Alle læger, der har været på kursus / deltaget i konferencer skal fremlægge hovedpointer fra kurset/konferencen ved morgenkonference senest 1 uge efter deltagelsen.

Forskningstræningsopgaven samt opgaven udarbejdet i forbindelse med SOL-kurset fremlægges på afdelingen ved morgenkonference eller ved morgenundervisningen

2.4.2 Kursusdeltagelse

Se afsnit 1.4.2

2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Der indgår ikke planlagte fokuserede ophold i HU-forløbet, men såfremt den uddannelsessøgende har en særskilt interesseområde, er afdelingen velvillig i forhold til at se på muligheder for et fokuseret ophold.

2.6 Forskning og udvikling

Der er i afdelingen en stor Endokrinologisk forskningsaktivitet både i regi af SDCN, hvad diabetes angår samt i afd. for Hormon og Stofskiftesygdomme, hvad øvrig endokrinologi angår. Der er mulighed for at kontakte afdelingens professorer og lektorer med henblik på råd og vejledning omkring forskningsmuligheder i afdelingen.

Herunder Link til afdelingens forskningsaktiviteter.

SDCN: <https://stenodiabetescenter.rn.dk/forskning/om-forskning>

Endokrinologisk afd. forskningsaktiviteter:

<https://aalborguh.rn.dk/forskning/forskningsomraader/specialer/endokrinologi>

2.7 Anbefalet litteratur

Da intern medicin og medicinsk endokrinologi forudsætter en stor grad af teoretisk viden, kan det anbefales, at uddannelseslægen læser op på relevante faglige emner og holder sig opdateret med de nationale behandlingsvejledninger (NBV), der ligger på de forskellige speciale-specifikke selskabers hjemmesider, se nedenstående links.

Dansk Endokrinologisk Selskab: <http://www.endocrinology.dk/>

Dansk Cardiologisk Selskab: <https://www.cardio.dk/>
Dansk Lungemedicinsk Selskab: <https://www.lungemedicin.dk/>
Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi: <https://www.dsgh.dk/>
Dansk Selskab for Infektionsmedicin: <http://www.infmed.dk/>
Dansk Hæmatologisk Selskab: <https://www.hematology.dk/>
Dansk Selskab for Akutmedicin: <https://www.dasem.dk/>
Dansk Reumatologisk Selskab: <https://danskreumatologi.dk/>

3. Tredje ansættelse

Tredje ansættelse á 12 måneders varighed ved Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg.

3.1 Præsentation af afdelingen

Se afsnit 1.1

3.1.1 Introduktion til afdelingen

Se afsnit 1.1.1

3.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Se afsnit 1.1.2

3.1.3 Uddannelsesvejledning

Se afsnit 1.1.3

3.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

I 3. ansættelse lægges der op til at HU-lægen bliver tilknyttet Medicinsk Sengeafsnit 1, hvor det forventes at HU-lægen gradvis kan indgå i teamet, som senior stuegangsgående læge med supervisionsfunktion. Medicinsk Sengeafsnit 1 vil pr. 01.01.2023 være opdelt i 3 teams bestående af henholdsvis gastroenterologi/hepatologi, nefrologi og infektion/endokrinologi. Medicinsk Sengeafsnit 2 bestående af henholdsvis geriatri og lungemedicin.

HU-lægen indgår under 3. ansættelse som udgangspunkt i bagvagtslaget. Der kan dog foretages individuelle vurderinger afhængigt af kompetencer.

I både 1. og 3. ansættelse af hoveduddannelsen vil HU-lægen være tilknyttet Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme. Særligt i 1. ansættelse vil der afhængigt af uddannelsesplan og kompetencevurderinger være tilknytning til afdelingens øvrige klinikker.

3.2 Uddannelsesplanlægning

Se afsnit 1.2

3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Ambulatoriefunktion

I løbet af 3. ansættelse vil der foruden en videreudvikling af kompetencerne opnået i 1. og 2. ansættelse være øget fokus på kontrol og behandling af type 1 diabetes inkl. en introduktion til insulinpumpebehandling og brugen af tekniske devices. HU-lægen forventes også at kunne agere supervisor for mindre erfarne kollegaer. Foruden varetagelse af de store endokrinologiske sygdomme på hovedfunktionsniveau har Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme i Viborg i samarbejde med SDCA regionsfunktion i ernæringsrelaterede sygdomme. Dette vil HU-lægen blive introduceret til i løbet af 3. ansættelse. HU-lægen vil her under supervision af speciallæge foretage forundersøgelse med indstilling af patienter til bariatrisk kirurgi og efterfølgende kontroller. I forbindelse med dette samarbejde med SDCA er der etableret Multidisciplinær Konference (MDT), der afholdes cirka hver 2. måned med deltagelse af medicinske læger, diætister og sygeplejersker fra Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme i Viborg og fra SCDA, samt læger og sygeplejersker fra Mave-tarmkirurgisk Afdeling i Viborg. I 3. ansættelse tilstræbes det at HU-lægen har minimum 1 fast ambulatoriedag om ugen i Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme.

Multidisciplinær konference

I 3. ansættelse vil uddannelseslægen deltage i MDT-konferencen. Efter at have deltaget i 1-2 konferencer vil uddannelseslægen få ansvar for at fremlægge egne patienter på konferencen under supervision fra mere

erfaren kollega. MDT-konferencerne gennemføres altid med tilstedeværelse af en eller flere speciallæger fra de involverede afdelinger.

3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet, og hvilke arbejdsfunktioner der er grundlaget for læringen. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen, findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Tabellen / figuren nedenfor giver et overblik.

Endokrinologiske kliniske kompetencer – 3. delansættelse		Opnået erfaringsniveau											
		1. år		2. år		3. år		4. år		5. år			
E2: T2DM	<p>Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingsmetode</p> <p>Gennemføre visitation, behandling og kontrol af patienten med T2DM, med henblik på glykæmisk kontrol samt forebyggelse, opsporing og behandling af senkomplikationer, herunder samarbejde internt og eksternt om det kroniske forløb. Medicinsk ekspert, kommunikator, Mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, deltagelse i videnskabelige projekter. Specialespecifikt kursus: Diabetes mellitus og ernæringsrelaterede sygdomme. Mdr. 10- 12. 14 samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.</p> <p>Struktureret interview, i henhold til skema E2 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer</p>	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	X	
E4: Osteoporose	<p>Gennemføre visitation samt redegøre for udredning, behandling samt inklusiv information af patienten. Medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel.</p> <p>Struktureret interview, i henhold til skema E4 http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer</p>	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	X
E11: Professionel	<p>Viser evne til vurdering af egen kunnen og behov for yderligere læring, viser evne til at kunne erhverve medicinske ekspertkompetencer, viser evne til sprogligt, kulturelt og personligt at udvise professionel lægelig adfærd. Professionel, leder-administrator, akademiker, samarbejder, kommunikator</p>	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	X

	Samlet porteføljevurdering, i henhold til skema E 11 (udfærdiges efter hvert uddannelsesophold) http://endocrinology.dk/index.php/uddannelse-4/malbeskrivelser-og-hjaelpeskemaer										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Intern medicinske kompetencer – 3. delansættelse		Opnået erfaringsniveau									
	Arbejdsfunktion for kompetenceopnåelse og kompetencevurderingmetode	1. år		2. år		3. år		4. år		5. år	
FIM-3	Samarbejde med andre personalegrupper, patienter og pårørende 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X
FIM-4	Agere professionelt 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X
FIM-5	Lede og organisere 360-graders feedback	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V	A,S,V X

Novice
Begynder
Kompetent
Kyndig

Funktion for kompetenceopnåelse
 A = Ambulatorium
 S = Stuegang
 V = Vagt

3.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Se afsnit 1.4

3.4.1 Undervisning

Se afsnit 1.4.1

3.4.2 Kursusdeltagelse

Se afsnit 1.4.2

3.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Se afsnit 1.5

3.6 Forskning og udvikling

Se afsnit 1.6

3.7 Anbefalet litteratur

Se afsnit 1.7

4. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Der henvises til nedenstående link for information om evaluering af den lægelige videre uddannelse:
<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

5. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted:

[Link til hjemmeside for Medicinsk afdeling, Regionshospitalet Viborg](#)

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside

[Dansk Endokrinologisk Selskabs hjemmeside \(DES\)](#)

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laeguddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning [Karrierecoaching](#)

Karriereværket https://www.laeger.dk/media/brslsubd/karrierevaerket_2014.pdf